

ՄԷՃՄՈՒՄԻ ԱՆՊԱՐ

30 ԲԱՐՈՒ

30 ԲԱՐՈՒ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԵՆԻ ԳԵՐԱՆՈՒՄԻՆ
Խառնակ իշխն Դրոճ 60 35
Թափառ իշխն Թրաք 85 45
Մեծալիքի ԵճճԻՅԻՆ իշխն 20 10

20.000 ԼՐ 30 ՄԻՆԱՐԿԻՄ
ԿԻՆԵԼԵՐԻ ԵՆԵՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Կառնակ իշխն արքայազն Բազարլը :

مجموعه اخبار
بك اوغلي تقسيم جاده سی نورم 65

ՀՈՌՄԱՅ ՀԱՆԴԵՍԵՐԸ Ս. Յ. ՈՍԿԵՐԵՐԱՆԻ 1500 ԱՄԵԱՅ ՅՈՐԵԼԵԱՆԻ ՍՈՒԹԻԻ

Հոռմ՝ Եկեղեցիներու մայրը, որ միշտ
գնահատելի գիտցած է և զիտէ անխոր
կերպով թէ՛ արեւելեան և թէ՛ արեւմտեան
սուրբերուն փառքն ու պատիւը, եւ
չէր կրնար կենալ այս առթիւ ալ պէտք
եղած յարգանքը ու մեծարանքը մատու
ցանելէ անոր՝ որ ընդհանուր Եկեղեցւոյ
փայլուն փառքերէն մին եղած է. մանա
ւանդ թէ իրաւունք ունէր միւսներէ ա
ւելի չքեղութեամբ տօնախմբելու, քանի
որ իր չնորհիւ և իր անխոր պաշտպա
նութեամբը Ս. Յովնան Ոսկերեան այս
բարձրութեան հասած է և ընդունած սրբ
բութեան տիտղոսը։ Այս ստուգութիւնը
ճանչնալու համար բաւական է հեղ մը
պատմութիւնը աչքէ անցնել, Յոյն Եկե
ղեցին չի ճանչցաւ իր արտակարգ չոր
վուրի յարգը, արտաքսեց զայն շատ հե
ռու իր սահմաններէն, անոր սեղը զնելով
անարժան հովիւ մը։ Ս. Իննովկինսիս
Ա. Հոռմայ Բահանայապետը՝ իբր արգա
րութեան բարձրագոյն աստեան՝ պաշտպան
կանգնեցաւ անմղին, չվաւերացուց անոր
անարժան յաջորդին՝ Արապիկոսի ընտրու
թիւնը։ Եւ բանադրեց զայն, ստիպելով
որ Ս. Յովնան դառնար վերստին իր Ա.
թուը։ Իսկ Ոսկերեանի մահուանէ վեր
ջը ստիպեց անոր յաջորդին՝ զԱտտիկոս,
որպէս զի չնելով Եկեղեցւոյ ցանկին մէջէն
իրեն կեղծ նախորդին՝ Արապիկոսի անու
նը, անոր սեղը անցնէ Ս. Յովնան Ոսկե
րեանինը, իբր իրեն անմիջական նախորդ
Ապիկայ իմանալով Երուսաղեմայ Պատ
րիարքը, կը գրէ բարութեամբ Ատտիկո
սի. Հոռմայ Բահանայապետը, կ'ըսէ, Ս.
Պետրոսի յաջորդը ըլլալով, բոլորովին ա
նոր չաւղէն տարբեր կ'ընթանայ, նա ա
ռաքաւորութեան դասէն վանելով մատնիչ
Յուդան, ընտրեց անոր սեղը զՄատթիւս,
իսկ սա ընդհակառակը չնելով Մատթ
իւսի անունը (Արապիկոսի) կը ջանայ ա
սոր սեղը Յուդայինը՝ (Ոսկերեանի) յիշա
տակել տալ։ Նոյնպէս առաջին անգամ
Իննովկինսիս Ա. եղաւ որ ճանչնալով
զՈսկերեանի իբր սուրբ, հրատարակեց
զայն սուրբերու ցանկին մէջ, և ստիպեց
Յոյն Եկեղեցիին ալ նոյնն ընելու, սպառ
նալով թէ, «բնաւ յարաբերութիւն չպիտի
ունենամ Ս. Յովնանու իննովկին համար
ինչմէ բանադրուած արեւելեան Եպիսկո
պոսներուն հետ, եթէ անոր անունը ան
ցնելու չըլլան իրենց Եկեղեցիներու տիպ
իսկոսին մէջ, իբր Կոստանդնուպոլսոյ Ար
քիպիսկոպոս»։ Նոյն բանը՝ խտիւ պատ
ուիրեց երեք Պատրիարքներուն՝ Ատտիկո
սի, Փորփիրիոսի և Թէոփիլոսի։ Երեքն ալ
ի սկզբան չի հնազանդեցան կցկցուկ պատ
ճառանքներ բերելով։ «Մեռնողը մեռած
է, կ'ըսէին, ինչ հարկ կայ այլեւս անոր
վրայ մտածել և անոր դատին պաշտպան
կենալ»։ Սակայն օգուտ չըրին յամառու
թիւն և ընդդիմութիւն։ Բահանայապե
տական ձայնը ստիպողական էր, պէտք էր
գլուխ ծռել անոր առջիւ, որ հաստատա
մտութեամբ կ'աղաղակէր, «Եթէ Յովնան

նէս կը ննջէ, ճշմարտութիւնը սակայն
արթուն կեցած է»։ Ասով ակամայ տի
պուեցան իրենք ալ անցնելու սուրբերու
ցանկին մէջ, և նոյն անունով յիշատա
կելու։ Ասոնք դիտողութեան առնել
վերջ չպիտի զարմանանք, այս առթիւ ալ
Յոյն Եկեղեցիին չէր գրէ դրութեանը և
պարսաւելի լուծութեանը վրայ, լուծութիւն
մը որ կարծես ալ աւելի փայլ կուտայ ուղ
ղափառ Եկեղեցիներու այս օրերս կատա
րած շքեղ հանդէսներուն։ Արեւելք և ա
րեւմուտք միացած, մէկ սիրտ և մէկ հո
գի կազմած, կարծես իրարու մրցիլ ուղե
ցին։ Սուրբ մրցում, ազնիւ միութիւն.
որքան վստմ է ատուգիւ Գրիստոսի Եկե
ղեցիին միութիւնը։ Երանի անոր որ հաս
կցած է այս ճշմարտութեան գաղտնիքը և
ճաշակած անոր քաղցրութիւնները։ «Ձի
բարի կամ զի՞ վայելուչ է զի բնական եղ
բարք ի միասին»։
Իրաւ ալ պէտք էր միջազգային ըլ
լային այս տօնելը, քանի որ Ոսկերեան
միջազգային սուրբ մը եղած է. ամեն գլ
խաւոր Եկեղեցիները մաս մը ունին անոր
փառքերէն։ Ասորին կը պարծի Ոսկերե
անի ծննդեամբը, Յոյն անոր հայ
րապետութեամբը, Հայը՝ անոր ճա
ուերովը։ Երբեք Հայ Ոսկերեան, Հայ
րապետիս ոսկի խոսքերուն միացած Եր
դանակ ոսկիէ հիւսուածք մը կը ձե
ւացնեն։ Իսկ Հայտին Եկեղեցին ալ կը
պարծի անոր Սուրբ Նիկիայիներուն վրայ,
զորոնք իբր թանկագին աւանդ մը յար
գութեամբ պահած է Ս. Պետրոսի յիշմին
քով, աշխարհին ամենահարաշահերու Եկե
ղեցիին մէջ։ Կարծիք որ այս առթիւ մեծ
չքեղութեամբ տօնէնք ալ. մանաւանդ
թէ քանի դարերու եկեղեցական պատմու
թեան մէջ ընտւ չպատահած կերպով։ Այս
առթիւ Յոյն արարողութեան երգերը ար
ձագանգ տուին Վատիկանի ոսկեզօծ կա
մարներուն։ Նոյն իսկ Ս. Բահանայապե
տին նոյն արարողութեան մասնակցելը,
Յոյն լեզուաւ, Յոյն երաժշտութեան հա
մաձայն երգելը, ալ աւելի փայլ մը տուին
այդ հանդէսներուն։ Սյը ատեն Բիւզան
դիոյ Ս. Հայրապետին ոսկրոքները հըր
ճուեցան անուշա՛ իր մահուանէ 1500
տարի վերջը Գրիստոսի Փոխանորդին ձայ
նը լսելով, որ կ'երգէր «Իսիկի բազին»,
ինչ որ ինքը 15 դարեր առաջ երգած էր
նոյն բառերը, նոյն եղանակը Բիւզանդիոյ
Եկեղեցիներուն մէջ, որուն արձագանքը
կը լսուէր այս առթիւ Վատիկանու բլու
րէն, Գրիստոսի Փոխանորդին բերնէն, «Ի
սիկի բազին-Խաղաղութիւն ամենեցուն»։
Ինչնաւ երանի թէ այդ խաղաղութիւնը
ամեն ազգերու վրայ, և այդ՝ արեւելեան
և արեւմտեան Եկեղեցիներու միութեան
արշալոյս մը ըլլար, որուն կապը՝ նոյն
ինքն բոլոր Եկեղեցիներու անխոր պար
ճանքը՝ Ս. Յովնան Ոսկերեան ըլլալով,
սերտիւ միացմէ վերստին ամենքը, ինչ
պէս որ իր ժամանակը՝ նոյնը մեր օրով ալ
ըլլանք «մի Հօտ և մի Հովիւ»։
Մէկէ աւելի եւրոպական լրագրիւններու
միջոցաւ ծանօթացաւ արեւմուտք՝ արե
ւելքի մէջ կատարուած հանդէսներուն, որ
ամեն ծէսի, ամեն լեզուի միութեամբը
կատարուած են, ուր մեր Գերբըջ. Հոգե
ւոր Տէրը գլխաւոր մաս մը ունենալով,
Ս. Բահանայապետին գնահատական ար

ժանի ցոյցեր, և շնորհակալութեան մաս
նաւոր նամակ մ'ալ ստացած է։ Անշուշտ
հաճելի բան մը ըրած պիտի ըլլամ յարգ
ընթերցողներուն, եթէ կարճատեւ ծանո
թութիւն մը տալու ըլլամ Հոռմ կատար
ուած հանդէսներուն վրայ։ Կ'արժէ իմա
նալ՝ քանի որ քսան դարերէ ի վեր եկե
ղեցւոյ մէջ առաջին անգամ այս տեսակ
տօն մը կատարուած է. իր տեսակին մէջ
առիկայ առաջինն է։
Ս. Բահանայապետ շատոնց ի վեր
անձամբ որոշած էր շքեղ հանդէսներով
տօնախմբել այս Յոյնները, առ այս ընա
րած էր զՎսեմ. Կարդ. Վ. Վանութէլի
իբր նախագահ Մամաթոլոյին, որ այս
առթիւ կազմուեցաւ «Հոռմական Մաս
նաթողով» անունով։ Շատ պիտի երկարէր
խօսքերնիս, եթէ ամեն կատարուած տօ
ները նկարագրելու ըլլայինք. կը թողու
մանք Ոսկերեանի կենանքի վերաբեր
եալ՝ գլխաւոր ճառերը, որ Հոռմայ ա
մենաբնական զխոսուներէ «arcadia»-ի սրա
հին մէջ շատ օրեր խօսուեցան, կը թո
ղու մտքերը եկեղեցիներուն մէջ կատար
ուած եօթներեք, քարոզները, հայրա
պետական պատարագները, բաւական սե
պելով միայն երեք գլխաւոր հանդէսները
նկարագրել։
Յունիք 27ին, որ ըստ Հայտնաց ճիշ
տօնի ընէր, առաջին հանդէսը կը կա
տարուէր Ս. Պետրոսի մէջ, Ոսկերեանի
մարմինը պահուած խորանին վրայ, ուր
Վսեմ. Կարդ. Ռամբուլայ շքեղ հայրա
պետական Պատարագ մատոյց։ Մասնաւոր
վերապահեալ տեղեր պատրաստուած էին
արեւելեաններուն համար։ Որոնցմէ ներ
կայ էին Ասորաց Պատրիարքը Գերբըջ.
Նիքիոս Բահանի, Ար. Սր. Ռուպեան
և Գոյունեան Եպիսկոպոսները, շատ մը
արեւելեան Եպիսկոպոսներ, քահանաներ
և բոլոր արեւելեան եկեղեցական դպրոց
ներէն ներկայացուցիչներ։ Այն օրը Հա
տին արարողութեան բոլոր փառաւորու
թիւնը ջանացած էին ի գործ դնելու։ Ս.
Պետրոսի ամենաշքեղ գեղատեսիլը, շատ մը
ոսկի զարդերով, թանկագին քարերով կը
չողային։ Երկու խումբ՝ Ս. Պետրոսի ա
մենաբնական երգիչները, զէմ առ զէմ եր
կու երգէններու ընկերակցութեամբ՝ եր
բեմն դաս առ դաս, իսկ շատ անգամ ի
րարու միացած ութ ձայնով երգած ժա
մանակ մարդու երախներուն մէջ արիւն
կ'եռար, բոլոր անդամները յուզման մէջ.
ինքզինքը աւելի երկնքը հրեշտակներու
սրբասացութեան մէջ կը կարծէին, քան
թէ գետնաքաղ երկրի վրայ։ Ո՛րքան
ճշգրտագնութիւն, որքան կարգ ու կանոն
կ'եւէջներու։ Ձայնը ամենքը միասին
կը բարձրանային, բայց կառավարչին փոքր
նշանին՝ յանկարծ ձայներ կը նուազէին,
կը մարմրէին, ալիքի մը պէս, կանոնաւոր
ու ներդաշնակ օրօրումի մը նման։ Մի
քէլ Անճէլօի հրաշակերտ գմբէթը և հակա
յաչէն եկեղեցիին բարձր ու ընդարձակ
կամարներն ալ արձագանգ կուտային ի
րենց խորերէն, այնպէս որ ամենքն ան
գամ եկեղեցիին ներս մտած ատենդ, կը
չուարէին թէ արդեօք ո՞ր կողմէն կ'եր
գեն, որովհետեւ ամեն կողմերէն միեւնոյն
ներդաշնակութիւն կը լսուէր։
Պատարագի ժամանակ գերբըջ և աւե
տարներ, յունարէն լեզուաւ ալ կարգա

ցին երկու Յոյն սարկաւազներ. այս սո
վորութիւնը թէպէտեւ միայն Բահանայա
պետական Պատարագներու վերապահուած
էր, ըստ հին սովորութեան, սակայն այս
առթիւ մասնաւոր հրամանով որոշուած
էր Կարդիկական Պատարագի ժամանակ
ալ կարգալ։
(Շարունակելի)
ՍԱԽԱՎԷԹ ՎԷ ՀԱՄԻՅԵԹ
Սախավէթ՝ սրբի կնսանիւթ նամընա
իճրա խորտիկի թագաւորութ պիլէ շայանը
թաւսին ու սիթայիլ խոսուսածը նէճի
պէտէն պուլունսորդը եէրտէ, խորտիան
մէզհէպի պէմնէն իշպու իճրաթ թագ
աւի խորտիլ օլուպ, ֆէզալիլ մէմուհէի
մուգատտէն մէրթէպէտէն թէրֆի զըլըն
մըլ վէ Սէմալի Գուրթարը թարաֆըն
տան ֆագիլըրէ, պիլէպէտէ մութու օ
գուտըրգուտան սօրա, անէրին հալը բիւր
մէլայինէ շիթապ իտէն ասապը մէրթաթ
վէ շէվգաթըն ֆուգապ սըրաթնա կէշ
տիկինի երնէ Ութատը Գէրիմ իլան իլէ
միլ տիր։ — Ճէնապը Ալլահ, Անտը ա
թիգաթ սախավէթ վէ համիլէթի գանու
նա իսպիլ իտէրէք, զարուրէթին բէնէթ
զուլմընա տիւշմիլ օլան պիլաթէ զար
տալին եարաթիլմէն եէթիլմէք իշպու
ան ու զէման ալուհըրդըն քիշատէ
պուլունսորդըմասըն ճէմաթընա իսթար
իլէյիլ, ֆագաթ մէզգիւր գանուր իս
րայիլ գալմը սրբի քէնաթի սիւլալէ վէ ա
սալէթինէ մէնսուպ պիլաթէկեան հագ
գընտա մէվգիլ իճրաթ վագ իլէմիլ ի
քէն, Սէմալի Ութատըն գուտումիհա
տէի շուհուտը ալէմ օլուտըր օլ բուգը մէ
սատէթպիլուգուտան պէրու, մէզգիւր գա
նուր թէգատուրա պիլը, տաւա գիւտաթ
վիւսաթ վէ գուտաթիլ զէսպ իտէրէք,
պիլա թէթըրիլ ճիւն ու միլլէթ, պիլ ու
մուլ միւսթաթիլմէն շամիլ վէ հէր ֆէրաթ
պէշէրին լութիլ սէլամէթ իսթիլագաթը
օլուտըր կիպի, հէր ֆէրաթի միւթէգաթը
ընն, պիլա իսթիլմա, ասալը սախավէթ
վէ համիլէթի սէզալար օլուտըր սուրէ
թը ալէնիլտէն նէշ ու իլան խորտիլ տիր։
Իշթէ, պու հագըրէթի էյիլմէն թէ
ֆէհիլմ իտէն ինգաթը գաթիլք ճէմա
թը ասապը սէրվէթի, սէնէնին մէվաթի
միւսթէթիլմէն քիշատէ պուլունսորդաթ,
թէհիլին իսթիլագաթ Ֆուգաթաթա շի
թապ իլէտիլէրի տիտէի շիւքրան իլէ
միւշաթէտ իքէն, պու սէնէն իշպու մէվ
սիլմի շիթանըն թա պիտայէթիլմէն պու
կիւնէ գատար հէր պար ասալը սիւթու
տէի սախավէթիլմէն սիւպեանը թաթիլ
խաթիլմէն թէսէլիլ վէ պիլաթէկեանը
թէսիլ գըլտըրգալը կիպի, ալիլթէն Սէմ.
Չօպանըմը Դագարուեան Գերպօ, հագ
րէթէրի թարաֆընտան ֆուգաթաթա իսթ
ճէմի մագաթի իլին պիլաթաթ թէշէթի
օլունան գաթիլմէն մախսուրն թէշէպ
պիլաթը իսթանիլմէն թէշէթիլմէն սիւ
միլմէթիլմէնտանը սալէյի սախավէթիլ
միւսթիլմէն մուլաթիլագընթէթ օլմալլէ,
հիւզիլ պիլ միւտտէթ իլին օլուն, միւս
թաթին իւզէրիլմէն ֆագըր ու գարուրէ
թին բէրաթի էյէմբէրմէսի միւսթիլմէն, վէ

գուլուսը պիվահեկեանըն մէջեռսիյէթի՝
մէսէրրէթ վէ շէթարէթէ միւնդ ալիպ օւ-
մուշ աըր :

Միւթէպէքանը ճէմասթ վէ ալմամըն իշպուռ ասարը արեանէթ վէ հաղիյէթէթէր-վէրանէսինի քէմայը թէ՛ ֆէպահիւրի իւէ զիքը ու ետտ իւլէսիրքանէ սոնրա, էնգարւլ էր-մէնիւր-գաթօյիք ճէմասթը նէ վրէստիկեա-հանըն շու սոս կրէնլէրտէ, միւշէթ ասէլի նամընտ սասնէ հուտուլէ կէթիլթար-քլէրի իճրասթը սիւթուտէր սախնէթէքարա-նէյի ֆիրասուշ իթմէք գապիլ մի տիրւ— էլշալէթի հազիշի, պէօյիւք, քիւշիւք, զէնկին, էմասֆ, հէր ֆէրա՝ տըրունի պիւր հէէէնան վէ իսթիդրապըն թահթ թէէս-սիրինտէ պուււււմագտա տըր։ Միւտուէլի իշպա՛ իոնէլիւ՛. էնդարէթմիւպ, Ֆերալէրին թահթը իտաթէպիտաւ շէհրմովին շամալէէքէմի Ս. կղեմէս նամըլլա մաարուֆ պիր Ֆիրանսըզ մէքթէպի մէվճուտ օլուս, իշպու մէքթէպ կիւնաէն կիւնէ ինքա իյլէ-տիկի շայեանը հարէթ թէրգգգըրտաթը սալէսինտէ իքմայը թահսիլ իւէ, մէքթէպ-տէն խուրուճ իտիպ, թիճարէթի իւէ մէշ-ղուլ քէսիթ իւլ տատն շահիքրասնը հա-միլին թէմէնաանէ մայիք օլուս, պոււււյար ճէմասթըմըզըն նէ վրէստիկեանընլ թէէքիլ իւէ, հէր պար ասարը մէտէնիյէթ վէ թէր-պիւնէլէրլյէ ոււմամըն թագաիրաթ վէ թէէ-վէճնիւհաթընա մազհար օլտուգլարը կի-պի, մէքքիւր մէքթէպ սալսնըրտա արա-սըրա լուպիկաթ ինրասըրլա իպարզը էնլի-յէթ վէ լլշադգաթ իյլէսիքքէրէր նի մէշհուտ-ուուուրն չիւքրան օրմագտա տըր։

Իշխէ, պու. քէրբէ, շու մէվսիմի չէ-
թանըն շէտախտինէ մաարուզ պարագ վի-
հատէնէ միւղթարազ վէ միւթէշարսու
պուլունան միւճիմաճիւնին իգալէի ֆազը
ու գարուրէթի վէ պախուսուս Բարեկեն-
դան էյեամընըն շուլուլ միւնախպէթիլլէ
պիլվալմաթիւնըն ուլուլ քէտարք պուլթիլլէ
չէվզ ու շէթարէթիլի խատսինէ խաաի
օլմազ մազսէաի արիճէհապտնէսինէ միւս.
թչէտէան, միւմալիչէիւմ նւլըւստիկեան
թարաքընտան պիթ թէաթըս օյսնու էյ-
լէնճէսի թաաալմուլուր իլէ, իշպու. ֆիթըր
ճէլլէ քէտար մուլաքֆաշարլէթիլ շազլ
ֆիլլէ իշապ խաիմիշ արու

Գէտնայ իտարաք վէ պասիւրիթ իւլէ իթ
թիխազ իսիւլէն մէգլիւր օյուռն զայնէ
սուզիշիւ վէ ֆաճիայը (Վըզըլ Ագէն) նա
մըլլա մարուֆ, ֆրանսարգճասան թիւրք
ճէյի միւսթիւրճէմ շայեսնը թագաւոր պի
քիւս օլուպ, միւսմարիշէյիւմ նէվրէսսի
կեսանըն Նէր պլորինիս այլը այլը հայիղ օլ
սուզըլ մէղաշեպը մէնմուռէն վէ խասարի
մէշարիւրէսի սայէմուռէն զմայըլ ինթիզա
վէ ֆէվզէյատէ ինթիւմմ վէ իթիխա լի
մէվզըլ թէմաշաեա վազ իսիւլմիշ տիր :
Իշպուռ օեռունըն դաթէնտէրզաթէ էնէմիլիշ
թիլին թէզեիտ վէ ազըլալիլին շէրէֆին
լիա իւլին, ազմէյէլ ընկեսարէնկ վէ լա
թիֆէտէն մասմուլ ճէաիտ էլպիսիւլէր թան
զլմ իսիլաթիլի կիպիւ, շէնմարն տէգօր վ
թէզեիտաթը, սուրաթի ֆիքլի սէլիմ մուվա
ֆըզ օլուպ, մէրթէպէն թէքէմիւրէ իլյու
իսիլաթիլ լաթ :

Իշպուռ օյուն, 10(23) Փետր., բազմա
ազգային, ստաթ ալաթ. Հետէ պաշտպան
ստաթ 6 պէտա, հուզզարուն սիթսյունէն
արտաբնաա քէմալը մուշաֆֆազընէն
խիթամբէզըն օլմուշ արը:

[illegible]

Քիւրքճէ պիւր նոխճ զրառթլլաւ տա ,
 իշպու. էսէրի խալլա քէսէի Նամիէթլէրինին
 քուշտէ պուրունաըրադ Իշթրիաք վէ
 ասպէթլէրինն իճապէթլէ շէրէֆի հուգուր-
 լարքլաւ աքթէօր էֆէնտիլլէրի մէմուն վէ
 միւշէրրէֆ զըմալարքնտան սուլայը պիւր-
 ճիւմէի հուգարը քիւրքնաւ արգը շիւքըան
 իթմիշ իւր :

Լուսկիսանթըն րօլլարըն իճրա իսէն է-
ֆէտիտիւրէ կէլինճէ, օնլարըն էսսոմիսի
պէր վճճի աթի աթըճի սահիֆէի մէֆիսէ-
րէթ ի տիլիլիւ. Տօն Միկիսէլ ա'Ալվարէզ
Գամբօթլար սուլզասը րօլըն իյֆախտէն
լութիւլէսան Գարու չֆ.՝ չէնսէ միլսոսու
օլ լուիֆի վէ բարլազ վէպիսէսի մէմ-
նունիլէթպախչ պիր սուրէթսէ էսալը վա-
զիֆէ իյէտիկի կիպի, Տօն Ժօզէ Մարիս,
պիրատսէրի, րօլըն իճրայէ վաղիֆէսար
Ալպ. Գամպուրեսան էֆ, Ինն պէշաղէթի,
ֆէսահէթի՝ հուզզարը քիրամ թարաֆըն-
տան մազզարը թազարը օլտուզը կիպի
էտասսընտաքի թէէէսիր, հէնէհան վէ
չայթանը իսթիլրասպ հիւսնի թէէէֆիկզիւ՝
ուսումը թէէսիլր իլէ միւսթէմիտունըն թազ-
տիրաթընա պիհազզըն սէզավար օլմուչ
տըր. Մանասէ (Չինկանէն Նէհուտի) րօլը-
նը իճրա իսէն Փէտիճեան Անտոն էֆ.յէ
կէլինճէ, միւսմաիլչիին իպրազ իյլէտիլի
էլիլէթ, լիեսզաթ վէ մէզիլէթ մէչհու-
սար ուսումըն թազտիրի հուզզար օլմաղլէ՝
պիրուսում թէմայալիլրեսան թանսին ու-
թէլպրիքեսթը սիթայիլքեսարէսին մազ-
հար օլմուչ տըր. — Իսրանիալը ասըլըլա-
սէկեսանտան Մարքի տէլ Պրուկօս րօլընը

Գրամպուրեան Գընդէմ էք . , Գոնթի Սան-
Պասթիանո րօլընը՝ Տէր-Սահակեան Պետ-
րոս էք . , Բբէնս աշխարհէլա Մաեօր րօլը-
նս տախլ՝ Համարեան Անտոն էք . , ինք
խտէք , իպրաբէ ինլիլէթ իթմիշլէր տիր
—Ալվարէղլէրն տարիք միւսիկ , Պար-
թօյմէօ րօլընը իշիա իտէն Գրամպուրեան
Անճէլօ էք . յէ կէլինճէ , Ֆիրազլուք միւս
մախլէշին մութթասըֆ օլտուղը մէզսեմ
էնլիլէթ վէ լիսագաթը թագալիր իթմէմէ
գապլլ օլմտողը կիպի , չուզլուք թիրա-
մըն պիրազլըն սիթալիշին մազար , թէպ-
րիքէն շայէմէն վէ թէնիլիթէ սեզվալ
պուլունաղընը իթիրաֆ իթմէք բեվա
տիր : Պարթօյմէօն մայթէթլէր պուլու-
նան Գասկամլլլօ րօլընը՝ Բէշնիլքճեան
Անտոն էք . , իլիտօր րօլընը՝ Գազէշեան
Գիւրգէ էք . , Բիգարտօ րօլընը՝ Գուպպան
եան Օննիկ էք . , Բէբիթօ րօլընը՝ Գա-
սպեան Գառնիկ էք . , ինք , իլէմիլ րօլ-
տիր : Տիկիտ քիսիֆէնի մե գէտիր ինլի-
լարտիտա իպրազր լիսագաթ իթմիշլէր տիր

Իշպուհ օհուհներ խիթամբնատա, Լէ վիէ
Բրիդէօր նամ գօմիք տուէթթօյը Գէտի-
նան Անտոն վէ Գամպուրեան Կղնութե-
հփէր քէմալը շէթարէթ վէ պէլաղէի
Իլէ թէրէնիւմ Խաէրէք, հուզգարն չէվ
գօմաիք Թէպէսսիւմէրբին Ինթաճ Իթմիշ
լէր տիք:

Օրբէւթոր հէյեթինէ ինթրիքաք իաէ
զէվաթա կէլինէէ, Տօգ. Արմենակ Պօյա
ճնան, Գ. Կիլիս, Ա. Բիլլիմեան, Տ. Սէր
կիօս էֆ. Էր, քէմալը ինթրիքաք զէ հ
լիյեթինէ հիլիեթին լաթիֆէ թէրէննիւմ ի
տէրէք, հուզդարը քիլիմալն թագաթիլա
զէ թէյէքքիլիմալն մազնար օլմուշա
արը:

Ներհանգիծ մէջգրելու լուսկիեանքին սու
րէթը իճըսարնըը պիւթիւն ագգամը սաթ
բէսիլէն հեման մէրթէպէի թէքէմիւլէն ի
սալ իթմիւր օլան պիլհիւմէ վաղիֆէստ
էֆօլէր, հէր պիւրի քէնասի բօլընտա իս
րազը հէյլիւմէն, շիմիլէն տէկլին մէֆգոս
հապը, ֆագգաթ պիւսագգըն տանապը իր
թիթար վէ իրեսագգիւսան օլտուգալը
սալէնէն իսպաթ իլլէյէքէք, ամմէնին թտո
տիրաթ վէ թէվէճհիւնաթը սիթսայլէքն
րանէսինէ մազհար օլտուգալար կիւրի, պ
վահէկեանըն թէհվիլի ինթիւսաճաթը մա
սէսը իտարիսանէսինէ տէ էն ալի վէ
նաթի ալի սուրէթտէ լըտուէթ իթմիլ
տուգալարըն իլան իթմէք պիր վաղիֆ
մէգգաթիլիլիսալի տիր

իմսի, չու սկսեալուար արուակընա
միւմաիւէյիւմ էֆէլէն ալէնէն թաղութը
թէլպրիքեթը վէ միւնթաիլն նամընա պէ-
նանը թէչէքքիւթը, աթիլն մէրդու-
մանըն թէչիլինի իթիիաճաթը դըմնընա,
աւան նիլէ նիլէ միւֆիւա վէ արուալ րու-
պիւթիւթը իրքարըն ֆիքքիլն յաղը ֆիլիլ
լիսալ իթմիլլընի միւմաիւէյիւմէ թէճէն-
թի իլէ թաթիւմ քէլամ իլլընիմ:

ԿՂԵՄԷՍ Վ. ԳԱՀՎԷՃԵԱՆ
Էնդարէ, 12[25 Փետր. 1908

20 Ն
ԱՌԹԻԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ԱՆՈՒԱՆ
ԱՐԶ, ՍԱՀԱԿԱՅ ԱՐՔԵՊՍԿԻ ՀԱՃԵԱՆ

Արհապատիւ. Գերապայծառ Տէր,

Հեռու, հեռու վտարորի ծոցէն, Մի-
ջերկրականի ժխորներէն ալ անդին, ունիք
ստիպակ մը որ Զեր կեանքի քաղցր յիշա-
տակները կը դայալայէ սիրանուազ :

Գնա՛ հողմիկ, ալեաց վրայէն,
Հեղապարիկ քաղցր սուրով.
Տար յարգանքներս արագօրէն,
Ալեգարդ Հօրս որդեգորով:

Երբ քնարին փախուկ թեկեր,
Մեղմ ներբաշնակ կը թափուան .
Հոգին է այն, սրտին իզձեր,
Որ կը խօսի փառքերդ համայն :

Փառքերդ անուան, Հոգւոյդ կորով,
Երբերդ աշխիւ դերմարդկային,
Վսիտ հանձնարդ, լիցին սրով,
Յմայն անմահ ապագային :

Սառաւոռեան զեփիւռին հետ,
Քաղցրանուագ թռչնիւ ձայն,
Երբ նուագէ, ո՛ր Հայրապետ,
Ունին դրէք, սրտիկս է այն:

Վարդակարմիր լոյս արեգին
Երբ կը ծագէ արծաթափայլ,
Սրտիս է այն սուր հուր անգին,
Զոր կը տածեմ Զեղ ամա յամայր:

Բաւ է գոչել արդ ինդագինն,
Ով Հայրապետ, Տէր իմ ու Հայր.
Դուք փառք սրտիս, վայելք անգին,
Ապրեցէք Դուք ընդ ամս յամայր:

Է բարախուն որովա քնար,
Իր թելերով անուշ վէտ վէտ.
Նշանակաւ նորահնար.

Նորբաւոր, ո՛հ Հայրապետ,
Սուրբ Տառնդարձդ եւ ակմբիս,
Փոխան վարդից Թարմոտաւետ
Ձեզ նուիրեմ՝ սէր իզմ սրտիս:

Մհամ Գերսպայժառ Տեառնդ
հ. ր.

ՍՍՀՍԿ Կ. ՇԱՀՆԱԲԵԱՆՑ
Զմեատ, 22 Փետր. 1908

Իշպուհ կիւղէլ վէ միւլէսիք ոտանաւոր
միւլարիլէյ Դերապայծառն եէլէնի թա
բաֆընտան թանգիմ վէ իրաւ օլունմը
վէ քէտի իամի կիւնիւ, ըրէթպ, Կ-Բաթ
րիք էֆ, Նազըէթլէրլէյ Ար, Միքայէ
Եպսի, Ռաչատուրեան վէ Դեքլ, Գէորգ
Գերպժ, Թէրզիպաշեան իլէ Դեք, Յովսէփ
վէ, Ճամճեանը էնսիս գիւնաթէթիմէ
Իշպու ոտանաւոր օգունուպ, ֆէլգէլատ
Թագաթիք վէ թանսիս գլլրմիլք տրր

ՎԵՆԵՏԻԿ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆԼԱՐԸ
ԶԻՅՆԷԹԻ

Զրգան բազար կրնւի. Գտուըք այս
Մօտաւաւ Կենստիկ Միխիլարեանկարը մէջ
Թէպիւնէ, իւք բազար կրնալի կիպի
Թէպիւր վէ մուսիգի էլլենսէտի Թէթի
Խալիլի ալի, Պու էլլենսէյէ Արս. Միքա
յէ Նպիսիկ. Ռաշտաուրեան րիեսաէթ իթ
մըշ, վէ պաղը միլիէնարդանը րէնպի
իւն մէթիպէլէրան վէ էրքէք գաւառի
չօք ղէվիթ հազըր պուրուսըշլար տը
Ձիյնէիկ, քիսմի վէ մանաուրիլէր րէֆ

Իսթիք խեղճից, Մարտը Հափրիսի իւէ պաշ-
 անալայ, գործիւն արիւնէմէր վէ ալըըչան-
 իըը արը: Պատեհնու. Ակսպիտ Պայաու,
 Իսթմ իւէ քէլտէլը, էքմէհնէն պիթ արամ,
 Իսթմ գործեսան սօնրա Աթմանքետար Աչըն,
 Իսթմ զոմէնի ինքա իտիլմիը, վէ Փրան-
 սըղճա, իթարլիսնա զօրուար, սօլուար օ-
 դուստիը, վէ քիւնսլը մէքթէպին մուսիգի
 մուսլիմի Մ. Գարիգօբուլօ զուլլանսըղը
 իլիպի, մէքթէպին գառմի Հալիբրասնըլա
 իսթմանսուր չաքմըլար արը:

Իշպու ինձամբ ու վէ մուսիգի էլ իշնձե-
սի՝ դասեմ մունիմազամ օլուպ, տրամ ին
զգումսի վէ իշգանիսեպմ վէ մուսիգի
դարպալարը ֆէլզէյաաե մուսիգֆազլ-
եմէնէ ինրա իտիլի՝ վէ ալգըլանման սոն սե-
նէնէ կիւսիւշէլը տիլ, Տրամաա ՊՊ, Յով-
սէֆ Սէմէրճեան, իկար Էմմէ քճեան,
Հրանտ Սարբեան, Արսալէս Կիւրճեան վէ
Պետրոս Բէրիմեան. Գոմէսիսէ տախի ՊՊ.
Պետրոս Բէրիմեան, Յովաննէս Տէմիր-
ճեան վէ Միլրան Բէշէկեան, պէսմէէր
Իսէ, ՊՊ, Պետրոս Աավայեան, Ավաթիս
Գօրնֆէլտ, Բ. Գարիգօբուլօ վէ Մ. Գա-
րիգօբուլօ, Արիիար, Սարքեան վէ սի-
կէլէրէր իկարաը Էնլէէր իմմիշէլը վէ ալ-
գըլանմըլար տըր :

Իշպուհ Հյւնճեհ՝ եինէ մանաօրինէր վէ
բիանօ մարիֆէթիլլէ իճրա իտիլէն Մարշը
Համալտի իլէ խիթթափ պուլմըշ, վէ հազը-
րուն զիյնէթին թէքթիպ վէ ինթիզամն-
տան տօյալը միւտտիրի մէքթէպ Հ. Յ. Վ.
Տիրոյեան իլէ Հ. Սահակ Տ. Մովսէսեան,
Հ. Տարեցի, Հ. Շումանաճեան վէ Հ. Կ.
Պապիսեան վ. լէրէ պէհեան թէշէքըր
վէ միմնասիյէթի իտէրեք, հիւսնի թէշտիր
թիանթընտա կէճ վազըրթ ալտէթ իյլէմիշ-
լէր տիր:

Ս. ՅԱԿՈԲ ՄԷՔԹԷՊԻ

Ս. Յակոբ իսաթախանէսինն պիտ
քէօշէսինտէ վազը վէ մէգքիւր Միւռնաթ-
սէէ միւհնազ ֆուզարա մէքթէպի եւրինէ
միւքէմնէ պիւրամթիւաթը ճէրթահիյէ տաթ-
րէսի ինչասը միւթէսսովլէր, հաթթա մու-
գարաթը օլուռը վէ մէքթէպին քիւլիէին
դալալըրըրնազըր պիւր դաթթ թարաֆըրտուն
մէքթուզալ մաթթպամուզա պիլտիթիւ-
միւր, վէ պու թէտպիւր նէթթէսինտէ,
մէգքիւր մէքթէսէ տէվամ խոնէ վէ պուն-
տան պէօշէ տէվամ իթմէք իսթէյն ֆու-
գարա չոմուդալըրնին հալի ՚նհ՝ օլանաղը
պիլ միւթալէա, թէտպիւր մէգքիւր-
տան օլուր իղհարը թէէսսիւթ իսթիմիւ
տիւր:

Մէջքովս պըն մէտի պուռսան իսպարթի
խէ տէ, պագէն «պիթ հաժատիսին ետանը
օլմազ, եանըլը օլուր» տէրէր, պու տա
օ գապիլ տիլ: Պիղիմ մախլամթը մախ
սուսէմիզէ նէլարէն, Ս. Յակոբ Հոգա
բարձուքիւնը, վագա խասթախանէնիլը
տէ միւլէմիլէ պիթ ամէլեաթը ճէրրահիլ
տաթըրմիսին լիզումըն պիթ թագտիթ
շիմտիքի մէջքէպ պնեսաընըն պուռա էլ
վէրիլը օլմասըն վէ թատիլաթը լազը
մէյի պիլ իճրա, օրասընը ամէլեաթխանէ
հալինէ իթիպը իթմէկէ գարաք վէրմիլ ի
սէ տէ, մէջքէպի պիւսպիւթիւն գալտըր
մաթ ֆիքրիւնէ ասլա պուլունմագա
տըր: Պիլաքիս, չօճուգլարըն թալմիմ
թըրպիլէյիսն տահա մուրնիպաղմէն տէվա
օլունպիլմէք, վէ պիթ տէ, — վագթիլը
դազէթամըզտա եագարըլմըզ վէճէլ, —
հէր իրէն հէր սասաթ չօճուգլարը՝ խաս
թալար, մէճուռլար վէ ինթիւարլարը
գալընընտա, եաթտ քէք եագընընտ
պուլունմագտա գուրթարմազ, վէ պի
նապէլիս հէնուզ թըթըլ վէ թազէ ֆի
քըրտըրիս պու սուրէթլէ իլալաւէն Ս.
գընաըլմազ միւլահազայը մէմուռհէպիլ
Սագըգ-աղահընտա վագըր վէճէտիլ Սթի
թպիւսան մէջքէպի խասթախէն պիթ իթ

լաֆ Թէրթիպ իտերէք, չիմոյ Ս. Յակոբ մէքթէպինտէ մէվնուտ օլան ֆուգարա չալիրտանը Սաղըզ-աղանը մէքթէպինտէ կէօնտէրմէյի վէ պուռնտան պէօլէ Ս. Յակոբ մէքթէպինտէ տէվամ իթմէք իսթէքէն ֆաղիր չօնուգլարը տա, մուգալէյէ մու- ճիպինտէ օրանա սէվգ իթմէյի թասմիմ իյլէմիշ, վէ պու թասալվուր՝ հէնուգ դա- թինն գարալաշտըրըմամը իսէ տէ, եա- գընտա գուվվէտէն ֆիլիէ կէմէսի մէմուլ պուռնմը տըր:

Պու իսէ, մալիմաթը մախաուսէմիդէ նէգարէն, հազըքէթէն սողլու օլուռըր վէ ագաթ իթիլաֆա թարաֆէյնտէն սօ- նունա գատար ըիայէթ իսիլտիկի հալտէ, ֆաղիր չօնուգլար իչին հէր ճիհէթլէ տա- հա ֆայալէի օլաճաղընա չիւպէն հօգ տըր:

Պաշա տիրիւ տէ օլամազ, եանի, Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւնընն օ մէքթէպի պուռնութիւն գաթաթմազ իսթէքէնտէ իսթըրա կէլէմէշ. զիրա մէգլուր մէք- թէպ՝ էօթէտէն պէրի Ս. Յակոբ խասթա- նէ եախոս ֆուգարալանէսինէ մէրպուրթ օլուռըրտան պաշա, զէմանէմիդտէ, «խա- թա, մէճնուռն վէ սաիր մալուլլէյն մի, հօգսա չօնուգլարըն թալիմ ու թէրպլէ- աթ մի տահա զիեալտէ գայըրմանա միւհ- թամ տըր» սիւսլի գարչըրնտա, հէր հալ- տէ, միւսթագալէն հաղըրլանն հէր սը- ճիքէ էվլատ վէ էթֆալը միլլէթին թալիմ ու թէրպլէյնի թէրճին օլուռնաճաղընա, վէ Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւն հէյէթինի էլիէվմ թէշքիլ իսէն զէվաթը քիրամ հա- ճարաթընն, պու ճիհէթլէրի բէք պէնա թագաիր իյլէքէնտէքէրինէ, վէ վէլէվ Մը- իթիարեան մէքթէպիլէ արդու օլուռնա իթիլաֆ հաղըր օլուռնամազա պիլէ, Հո- գաբարձութիւնըն՝ չօնուգլարը խասթա- իսանէն չու եա պու պինսաղընա եէր- լէշտիրէք, եախոս սաիր սուրէթտէ պիր թէպալիրի մագուլ իթիլաֆ իտերէք, ֆուգարա չօնուգլարըն նուր ու նիլլէթի մէտրիկ ու թէրպլէյնտէն ալտ վէ գաթա մահրու իթմէքէնտէն չիւպէն իսիլտէշ:

Կ-ԻԱԹՐԻԳԻՍԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Պու ագլամ, Բաբա հաղըթլէրինի Յո- լեկանը գօմիսթըր մախսուսը կ-Բաթ- րիկանէտէ ագաթ իթիլաֆ իսէքէն տըր:

* Հոգաբարձութիւնընն իւզագարէրա- թը մուհիմմէ վէ միւսթահանէսինտէն օ- լարագ, Ս. Յակոբ խասթախանէմիդ սէր ճէրարալըընա թայեին օլուռնաղընը եազ- արըրմըզ Տգ. Միհրան էֆ. Չարգարեանըն, ումուր մէմուրէսինէ իպթիտար իյլէմէսի խուսուսընտա Հոգաբարձութիւն հէյէթի միւսթէրէմէսի թարաֆընտան ալմը օլ- տուղը թահիրաթ մուհիպինտէ, բաղար կիւսիլտէն իթիլաֆըն ինքաթ վաղիֆէյէ պաշլամըր օլուռըր մէմուռնէն խապէր ա- լընմը տըր:

Տօգթօրը միւսթալիէյնէ անսամիմ մու- վաֆֆաղըրիէթ թէմէնի իտերիդ:

* Վարիտաթը Ս. Գրիգոր Լուսաւո- ռիչ մէքթէպիլէ Ս. Յակոբ խասթախանէ- սինէ թագսիմ օլուռնագ իւզլիէ ինչա իսիլ- լէքէն օլան Ալլահվէրի ներսէ պէյ աբար- թըրանընն՝ թագսիմաթ Ս. Յովհան Ոս- կեբերան քիլիսէսինէ մութթաթըր վէ Ճատ- տէի զէպիլէ նազըր իքի պինսընն արտա- սը իւզէրինտէ, իչպու իքի պինսընն ա- բարթըմանա թահվիլ իսիլմէքլէ ինչաթընա իտաթէ մէնլիսինտէ գարար վէրիլմիշ իսէ տէ, Ոսկեբերան իտաթէսինի հազըք նէ- սուրէթլէ թագսիլն իսիլտէնէլինէ տաիր հէ- նուգ պիր գարար վէրիլմէյն տիր, Ճոգաթ պու պապտէքի միւզաթըրաթըն, հէր հալ- տէ մէնաֆիլի ումուրմէյի մուհիպ պիր նէ- թիհէյէ միւսթիլ օլուռնաղը թապիլ տիր:

* Ս. Յակոբ խասթախանէսի վէ ֆու- գարախանէսիլէ Ս. Յ. Ոսկեբերան արտա վէ էպիլէյսի վէ ճատտէի զէպիլէ նազըր իքի պինսընն թատարուֆ վէ հազըք մա- լեքլէթինէ տաիր մալիւսաթը թարիլիէյի վէ մուհիլմէյի հալի օլարագ մուֆասալ պիր մէգալէ պլուդ: Եաղընտա տէրճ ի- աէնէյիդ:

ՏԵՕՐԹ ՍԵՍԼԻ ՕՐՆՆՈՒԹԻՒՆ

Եարըն, Ս. Վարդանանց եօրթուր օլ- մազ միւսթախանէթլէ, ալաֆ. սաթթ 10 պշ տա, Բանկաթիտէ քեային Վիէննա Միթիարեան թարիգաթը քիլիսէպինտէ, միւսթիլ մէքթէպ Գեք. Փանչիկեան Հ. Գեորգ Վ. մարիֆէթլէ թալիմ օլուռնա մէքթէպին չալիրտանը թարաֆընտան տէօրթ սէպէ Օրհնութիւն տուսաթ թէ- րէնիւմ վէ ինքա օլուռնաճազ տըր:

Օրկանօ՝ միւսթալիէյն Փանչիկեան Հ. Գեորգ Վ. թարաֆընտան չալընաճազ, վէ Գեք. Մէնվիշեան Հ. Գարրիէլ Մ. Վ. թարաֆընտան տալի թէղանիթաթա ըի- եասէթ իսիլտէք տիր:

ԹԵՇԷՔԻԻՐ

Ղազէթամըզ սահիպ իթիլաֆ էֆէն- տինի պիրատէրի, սիւշար օլուռըր իսա- թէլիք սէպլէյլէ, իքի սյտան պէրի Ս. Յակոբ խասթախանէսինտէ պուռնուրը հալտէ, պու քէրէ իեալտէի աֆիլէթ ի- տէրէք, խասթախանէսինտէ չըգմը օլամաղ- լէ, կէսթէրիլէն ինթիլմամթ վէ միւտա- վաթը վազըրտան տօլալը Հոգաբարձու- թիւն հէյէթի միւսթէրէմէսինտէ վէ սէր թապիլ Տգ. Չօրապ վէ մուսթիլ Տգ. Գաթապեան Վէնսան էֆ. լէր իլէ խասթա- խանէնն տալիլի միւսթիլ Չօրհեան Միքայէլ էֆ. յէ վէ քեաֆէյի միւսթալի- տէմիլնէ պէնտը թէշէքլուր օլուռնուր:

ԲԵՍԱԸ ԻԶՏԻՎԱՃ

Չըգան բաղար կիւսիլ Թէրապիտա, սատա. Թընկըր Եալէր բաշա հաղըթլէ- րի իեալտէրտէսի օլան Ս. Անտոն Բա- տուացի քիլիսէսինտէ կիւզէլ պիր զէօլ սիւսլիսի ինքա իսիլմիշ տիր:— Կիւզէլի՝ Դալաթա Բաթիլիքանէմիդ Գանչլէրլէկի պաշ քեաթիլի Գրիգոր էֆ. Բարաթլինի գալի՝ ֆթթօրաֆ Յովհաննէս էֆ. Էք- մէքէնտէ վէ կէլլի՝ ճէմաթթմըզըն միւ- թէպէր ֆամիլալարընտան՝ 60-70 սէնէ էվլէլ Թէրապիտա թէնտիսի մէքէն իթմիշ օլան Ալթուռուր ֆամիլալարըն մէնտէք Օր. Վերոնիզա Ալթուռուր օլուպ, զէօլիւն թապիլի միւսթէրէմի Տօգթօր Չօրապօս էֆ. կնքահայրըր վէ կէլլինն եաղըն պիր խըղըր տալի կնքամարըր վաղիֆէյլին իլֆա իթմիշ- լէր տիր:

Իզտիվաճ ալինիէ թէրապիա Մեծ- Ժողովրդապետի Գեք. Անտոն Վ. Միւսթ- մէքէն քիլիսէթ իթմիշ, վէ Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ Դարագ գաթընտան իքի չօնուգլ գալիրլէք վաղիֆէսինի, հա- ճըքէթին մէքլուր քիլիսէսին Դարագ գա- րընա շէրէֆ կէթիլիէք պիր սուրէթը միւ- քէմմէլէ վէ մուսթաղամտա ինքա իլէ- միլէր տիր:

Իչպու ալինտէ թարաֆէյնի ագրապ վէ ահըպալաթ, վէ տալէթի օլան զէօ- յինն պաղըր միւսթէպէր էճնէպի էրքէք վէ գատըն երիլլէրի, վէ սիլիք բէք չօգ զէօլիւր հաղըր պուռնուրըն տըր:

Բէսմը թէպիլքեաթ, պէրալը հիւրմէթ, միւսթէպէրանը մահլիլլէյնտէն նախալ էֆ. Գաթաֆեան խանէսինի միւքլլէֆ սա- լոնարընտա վուգու պուռնուր, վէ պու- սըրտա միւսթալիէյն նախալ էֆ. վէ զէվ- ճէի միւսթէրէմէսի թարաֆընտան հաղը- րուա ֆէվգէլլատէ ինթիլալարըն միւսթա- լէրվէրանէ կէսթէրիլմիշ տիր:

* Իչպու բէսմը իզտիվաճ վէսիլէսիլէ եէնի կէլլին վէ կիւզէլլիյէ տասնէթ ու բէ- ֆահիլլէթ թէմէնի վէ Գրիգոր էֆ. Բար- լատի իլէ զէվճէի միւսթէրէմէսին վէ կէ- լինն ագրապալաթ թագսիլմը թէպիլ- քեաթ իլլէրիդ:

* Սատա. Եալէր բաշա հաղըթլէրի, իքիլմիշ պիր մագաթըր բէնի մագաթըն- տա մէվմիլի Թէրապիա գարիլիսինտէ վէ ինչա իթիլիպ, ճէմաթթմըզա իտա իյ- լէտիլլէրի քիլիսէ տալիլլինտէ իչպու տիր:

Ինքիւն ինքա իսիլմիշ օլուռնաճազ տա- լալը զոտէթ մահրուգ օլուռնալար, վէ համա օլուռն սօն վաղըր թարաֆա սընէթլէրի մէմ- նուն օլուռնաճազ պիր հալտէ պուռնուրը իսէ տէ, ինթիլաթին քիլիսէյէ պիլգաթ կէլլէմիլ, կէլլին վէ կիւզէլլի հազըրտա տուա վէ թէպիլքէլլին պիլ վաղըր իլ- կէօնտէրմիշ տիր:

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Բուսուրմաթ էմինէթի մուսթալէ գա- լէմի միւսթիլի սանիլի Հաճի Իզլէթ վէ էրգըրու միլլալէթի իսթիլաթը ճէպա ըի- սի Սալիմ էֆ. լէր սանիլ միւսթէմիլի, իլիւսալլէնտիլաթ վիլալէթի ումուրը էճ- նէպիլէ միւսթիլի Թիմօլէսն էֆ. յէ սանիլ սանիլի, Բուսուրմաթ էմինէթի թէնֆիլը իլամաթ մէմուրը Ատիլ (Գաթիլի Տէր Գա- պարեան) էֆ. յէ սալիլ ըիւթպէլլէրի թէվ- ճին. Շուրաթ տէվլէթ միւսթէթի տալիլի պաշ մուսթիլիլինէ՝ Շուրաթ մէգլուր պիլալէթ մահրէմիսի աղա միւսթիլի վէ պաշ մուսթիլի Հիւսէյին էֆ., Շուրաթ տէվլէթ պիլալէթ մահրէմիսի պաշ մուս- վիլիլիլինէ՝ Շուրաթ մէգլուր միւսթիլի տա- լիլէսի պաշ մուսթիլի Սիւլէյման Ճալիք պէյ, ճէնօվա պաշ շէհլէնտէրիսանէսի շէհ- պէնտէր վէքեաթլէրինէ՝ Պապը Ալի թէր- ճէմէ օտաթ իւլլէֆաթընտան Ճէրիտուր պէյ թային. Մէնլիսի մէարիֆի թըպպիլէ ըիլի վէ ումուր մէքեաթիլի ապքէրէյի Շահանէ իլմը ալիլաթ մուսթիլի աթուֆ. Մաղար պէյ հաղըթլէրինէ մուսթա Մէնլիսի, ալիլ. իսմ. Նալիէ Սուլթան հաղըթլէրինի քէթիլաթաթ՝ Շուրաթ տէվլէթ մալիլ տալիլի աղաթընտան աթուֆ. Հաճի Ճիլլի էֆ. հաղըթլէրինէ ինքն Օսմ., Իզմիլ էրգըրտան Հաճի Հասան բաշալա ինքն Մէնլիսի, Ալմա- նիսըն Տէրիսաթաթլէ սէֆարէթի աթալէ միլլիլլէրի Մ. Ֆօն Սթրաթլէ Հաճի Մէ- ճիլի, Պապը Ալի վէ տէվալիլի ըէսմիլէ բօլիս սէր գօմիլիսի Անմա Մուսթաթ էֆ. յէ Յիւսէլ Օսմանի, Ալմաթիլան Հա- լէպ գօմիլիսի Մ. Ալիպիլաթ Գանթի- րուլայ Յիւսէլ Օսմանի, Մալէյի Հիւ- մայուր միւսթէրէմիլլէրինտէ Պապը Ալի հուգուգ միւսթիլի աթուֆ. Հաղըր պէյ էֆ. հաղըթլէրինի քէրիլմէսի հանըմ էֆ. յէ ինքն Շէֆաթաթ նիշանլար, Ամէրի- գալը Մ. Վալիլէր Վիւքէլլէ իլէ մատա- ճէլ Մէրի Վիւքէլլէ Սէնայի միտալաթ ինսան:

* Շուրաթ տէվլէթ աղալը քիլաթըն- տան Շէրիֆ Ապուրալաշ բաշա հաղըթլէ- րինի քէթիլաթաթ Ապուր Ալի հաղըր պէյ էֆ. իլէ միւսթիլիլին մէնտալարընտան իս- կէնտէր պէյ Թարաթ ուլէս սանիլի, Ա- շար վէ Բուսուրմաթ իտալիլ ումուրիսի աշար գալէմի միւսթիլի էվլէլ Սատըր պէյն սանիլ սանիլի, Հիւսալ վիլալէթի բօսթա վէ թէլլէրաֆ միւսթիլիլլէրի գա- լէմի մուսթալիլի Գէնան էֆ. յէ սալիլ ըիւթպէլլէրի թէվճին. Բրէվէլաթ միւսթէ- սարթիլըրինա՝ Սըրտա միւսթէսարթիլ- ղընտան միւսթալիլլէրինտէ Հիւսալ միւսթիլիլլէրինտէ ինչա թային. Տէֆթիլլանէ նէգաթլէրի սէնլաթ միւսթիլիլլէրինէ՝ մուսթիլիլլէ- կիլտէ պուռնուրն Նուրի պէյ թային. Ամաթիս միւսթէսարթիլլէրինտէ ճէվաթլէ պէյ հաղըթլէրինէ Ճիլ Օսմանի նիշանը իս- սան պուրուրմը տըր:

ՏԱԽԼԻԷ

Բրէսմըր շէրքէթինի իսթանպօլ ճիհէթինտէ ինչա իթիլաթէկի եէնի կէօմ- ըրէք պինսալարըն վաղը էսաթ բէսմի- էվլէլլէրի կիւս ինքա իսիլմիշ տիր: Բէսմը մէգլուրաթ Բուսուրմաթ էմինի Բալիֆ բա- շա, միւսթիլլէր Մէնլիսի Ալի պէյ, միւսթիլլէր Ֆօն Տիւֆէլ պէյ, ճէմիլլէրի, Բուսուրմիլ ըիլիլի Սիւրէյեա պէյ, Թիւս- ըթ վէ նախալ նէգաթլէրինտէ Սէրպիլլէն էֆ. հաղարաթընա տիլիլ մէմուրին, Օս-

մանը պանգաթ միւսթիլի ումուրիսի Մ. Տէֆէս, Սըր Ալթըրա Պլօգ, Մ. Ն. Ջա- րիլի, ինչաթիլլէր գալֆաթ Մ. Բիլէր վէ սալիլ զէվաթ հաղըր պուռնուրըն տըր: Ջէվաթը միւսթալ վէ միւսթիլլէրի մա- լօն հալիլէ վաղ օլուռնը վէ սանաթալար իլէ թէգէին իսիլմիշ օլան պիր տալիլտէ ճէմ օլուռնըն տըր: Պու միւսթալիլլէթ- լէ գուրպանլար քէվիլմիշ վէ էսիլլի մէֆ- րուլլէրի հալիլթի Բաթիլալի եաթ ու թէք- րար օլուռնըն տըր: Հաղըրտէն իչին միւ- քէմմէլ պիր պիլաթ տալիլ թէթիլալ գը- լընմը տըր:

—Գօնեա օլաթընն սուլաթըմաթ ալլէլեաթընա տալիլ Անատօլու Օսմանը տէմիլ եօլը գուրպանլար թարաֆընտան թանգիմ իթիլիլլէն խարիթալար նաֆիա նէգաթլէրինտէ թատիլ օլուռնը տըր:

—Թարաֆը հաղըթլի Բատիլալիտէն թաթալալ հէյէթի խարիթալին 50 լըրաի օսմանի ինսան պուրուրմը տըր:

—Մէքթէպի Սուլթանի գարընտա- քի Սըվաճըրու պինսաթըն Պէյլըր թէ- լէլարաթիսանէսի իչին սաթըն ալընմաթ մուսթիլլէրի պիր գալ կիւսն գատար խի- թամ պուրաճաթ տըր:

—Շիրքէթի իսպրիէ մէմուր վէ միւս- թալիլլէրի մալալարընն արթըրընաճա- ղըն «Մօնիթէօր» եաղըր տըր:

—Իգտամ զաղէթաթընն տիւսթիլ նիւս- խէսինտէ, թէթիլալ սէնլի վէ տիլգաթ- սըլըր էսէրի օլարագ վուգու պուլան խէթատան տօլալը սահիլը իսթիլաթը թէվալիլ վէ թէքէրիլլէրինտէ մէյաթ վէ- րիլմէյէք թէթալիլին իթիլաթը իս- թար օլուռնը տըր:

—Շիրքէթի իսպրիէ իտաթիլին էվ- վէլի կիւսն իթիլաթըն Սիրքէթիլլէրի պինսալ նաղիլեաթընա պաշլանը տըր:

—Ճուսա իրթէսի կիւսէսի Բուսիս վէ բաղար իրթէսի կիւսէսի Ալմանիս սէֆա- ըթլիլլէրինտէ միւքէմմէլ պալօ վէ- րիլմիշ, վէ պուրաթաթ վիւքէլալ ֆիլաթ վէ ըիւսալ տէվլէթտէն պաղըր զէվաթ, էքսէր սէֆիլլէր, սէֆարթլէրինտէ էրքեանը մէմուրիլլէր, միւսթէպէրան վէ ֆամիլեալա- րը հաղըր պուռնուրը տըր:

—Արթանթիլլէրինտէ վաթօրաթ թահ- միլ օլուռնա պուրաթալ հաթիլատան հաթ- թալա աղալարընտան, կէնն հաթիլա լէրօրա վէ Ամէրիլլէրինտէ միւսթիլլէրինտէ քիլաթընա պուրաթալ ֆիլաթը ֆէվգէլլատէ իսթիլ գօմիլլէ տըր:

—Տէրիսաթլէթտէ էմաթ սահիլլէրի- նիլ վէֆաթընա ինթիլալ իտէքէք էմա- ղըն միւսթէրաթիւմ վէրիլլէրինտէ վէ- ֆաթլարը թարիլլինտէ գատար օլան միւ- տարընն վէրէսէ մալալա ինքալ ինսալը Շուրաթ տէվլէթէ գարալալարընմը վէ քէֆիլլէթ՝ մագաթը ալիլինտէ իչար գը- լընմը տըր:

—Արալիլ էմէրիլլէրինտէ պա թարթ թա- սարթուֆ օլուռնա երիլլէր պաղը թարաֆ- լարտա բուսաթաթըր էպիլիլ ինչա իսթիլ- մէքաթ օլուռնտան, պուռն մէնի խու- սուսընա պա իրաթիլ սէնիլ գարաթ վէ- րիլմիշ տիր:

—Սէր քիլարիլ հաղըթլէր Շէրիլեաթի Օսման պէյ Օրթաթէօլալ վաղը գօնաղընտա վէֆաթ իթմիշ, վէ ճէնալլէ մէսարիֆի ճէպը Հիւսայոնտան թէվլիլ պուրաթաթ էվլէլլէրի կիւս ինքա օլուռնը տըր:

—Ատանա սահիլլինտէ Գէլլէնտէրէտէքի քէօմիլ մաթիլի հաղըրտա քէշֆիլաթ վէ թէթաթալաթտա պուրուրմագ իւզլէ մահլիլլին պիր հէյէթը ֆէնիլլէ կէօնտէ- րիլմիշ տիր:

—Վիէննա Օսմանը սէֆարէթի միւս- թէշար Ազմի պէյ՝ Տէրիսաթլէրի կէլմիշ տիր:

—Խիւսալլէրինտէ վիլալլէրինտէ պա- ղը սանաթալարընտա էշա վէ էօթը նաղ- լի իչինտէ օթմօպիլլի պիր խաթ թէէա- սիսի գըմընտա Մարեօ Ճիլլէր իսթիլտէ պիր գաթ՝ բուսաթըր բէսմիլլէ իսթիլալ իլլէմիշ տիր:

—Միւսթէվէֆա Սէվաթթըրուլլէրինտէ վա- սիլլէթնամէսինի ինքալ մէմուր օլանլարըն Բուսթաթիլլէրի էֆ. հաղըթլէրինտէ եաղըր

